

TJUSTLEDEN etapp 5

Törnfall - Almvik - Hallingeberg - 21 km

Tjustleden är en vandringsled genom Västerviks kommun. Den ansluter till Ostkustleden i söder och Östgötaleden i norr. Tjustleden erbjuder vandraren omväxlande och sköna naturupplevelser i skog och kulturmark. Den passerar intressanta fornlämningar och sevärdheter och för vandraren längs sjöstränder och genom gammal kulturbygd.

Etapp 5 tvärrar över mellan två nordväst/sydostliga sprickdalar. I början och slutet av etappen passerar man därför öppna, bebyggda kulturmarker vid t.ex. Blekhem, medan mellandelen består av stora obrutna skogsområden där man knappast ser någon bebyggelse förrän man närmar sig Hallingeberg.

Etapp 5 börjar vid skärmskyddet nordväst Törnfalls kyrka. Efter att ha gått mycket nära sjön Ödingen korsas vägen mot Blackstad och leden söker sig upp över **Borgareberget**. Som namnet antyder finns här en av fornborgarna i Tjust. Berget bjuder också på fin utsikt. Nedanför berget går leden genom lövskog, bl.a. bok, och passerar infarten till Blekhem.

I Gustaf Vasas jordböcker från 1500-talet upptas godset **Blekhem** som kungens privata egendom. Herrgårdens nuvarande byggnader uppfördes av Johan Nordenfalk på 1830-talet efter förebild från det kungliga Rosendal. Den unika arkitekturen har kommit att kallas tjust-empir. Vid Blekens utlopp får man en god överblick över det vackra läget vid sjön.

Efter än passerar leden **de gamla lertäkterna** till Almviks tegelbruk, nedlagt 1970. Leran togs vid Bleken, bl.a. i den grop, "margelgrav", som nu vattenfylts.

Faktaruta:

Leden är utmärkt med ringar i orange färg runt trädstammar och på pålar och pilar. Leden är markerad för vandring i valfri riktning.

Lämplig karta är den topografiska: 7G Västervik SO.

I skärmskydden kan 6-8 personer övernatta. Sovsäck krävs. Torrklosett, eldstad och sopsäck finns.

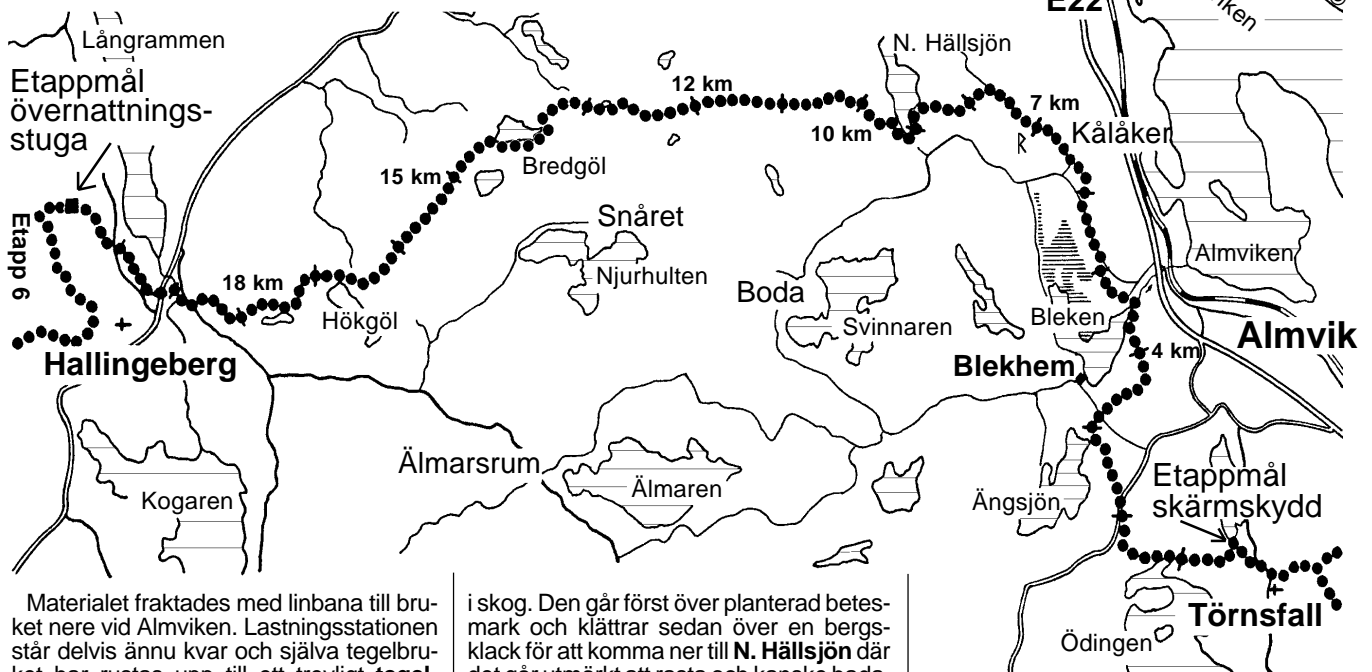
Allt arbete med denna etapp har utförts ideellt av föreningens medlemmar. Nya skogsavverkningar, sönderkörda stigar etc. kan tillfälligt försvåra framkomligheten. Vi åtgärdar så fort vi kan (eller vet om det).

För övrig information ring gärna Västerviks turistbyrå, tel 0490-889 00.

skogen. Man ser Lortbrokärr, vandrar genom vidsträckt skogsområde som under hösten är utmärkt bär- och svampmarker.

Hökgöl skimtar vid ett par tillfällen och man ser odlingsrosen i skogen, spår av gamla odlingsmarker. Nordväst om sjön, högt på en bergsrygg kan man gärna rasta.

Efter skogsvandringen kommer man fram till **Hallingeberg**, en vacker öppen bygd i dalgången. Hallingebergsån korsas på en mindre bro. Gör sedan gärna en liten avstickare upp till kyrkan. Observera de många vackert gjutna **gravkorsen** och missa inte de välbevarade **kyrkstallarna** söder om kyrkan.

Materialet fraktades med linbana till bruket nere vid Almviken. Lastningsstationen står delvis ännu kvar och själva tegelbruket har rustats upp till ett trevligt **tegelbruksmuseum**, väl värt ett besök.

Lägg märke till de kraftiga tallarna innan leden kommer upp på grusvägen med utsikt över Kålåkerskärr. Där betar ofta älgarna i kvällningen och området har en intressant fågelfauna.

De vackra byggnaderna i **Kålåker** inspirerade Anna Maria Roos då hon målade upp den så välkända Sörgården i sina folkskoleböcker.

Längre bort i dalgången finner man ett **gravfält** med mäktiga rosen. Det största hela 22 m i diameter. Dessutom finns en stensättning samt resta stenar från järnåldern. Läs vidare på informationstavlan!

Leden fortsätter ytterligare ett stycke längs dalens betesmarker innan den kommer in

i skog. Den går först över planterad betesmark och klättrar sedan över en bergsklack för att komma ner till **N. Hällsjön** där det går utmärkt att rasta och kanske bada.

Sedan går vandringsleden genom vidsträckt skogsområde, längs sockengränsen först mellan Gamleby-Törnfall och sedan Gamleby-Hallingeberg. Man kan se flera stora **grännsösen**. Genom ett skvatramkärr har en längre spångning utförts. I några gläntor kan man tidigt på våren se tibastens röda blommor på bar kvist. Det är utmärkt svampmarker.

Vid **Bredgöl** går leden nära den södra stranden av sjön. Under en tid var just denna sträcka inte markerad, men nu är markägareavtalet klart även för denna del av etappen.

Leden går sedan upp över några berg i

Över vackert kuperad betesmark fortsätter leden fram till etappmålet sedan man i en sista stigning passerat över "**Drottningberget**". Vid etappmålet kan övernattning och rast ske i den trevliga "undanagsstugan" vid Källtorpet.

Tänk på att du är gäst i naturen! Det är många välvilliga markägare som helt utan ersättning upplåtit sin mark till leden. Uppträd hänsynsfullt, undvik att elda och håll naturen ren! Då är du välkommen åter att vandra på Tjustleden.

Initiativ och huvudmannaskap:

Naturskydds-
föreningen i Tjust